

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marijin listi Kalendar Srca Jezušovega. Cena: doma na skupni naslov, če se do 31. marca plača cela naročnina, 25 D., na posameznoga 30 D., če se do 31. marca ne plača cela naročnina, je cena Novin na skupni naslov 30 D., na posameznoga 35 D. Amerikanci plačajo za novine štiri dolare s M. listom i kalendarom vréd. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvoje v M. Soboti.

NOVINE

"Glasilo Slovenske Krajine"

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20, 1/2 strani 25% i cela stran 30, 0 popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet recsi 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstem cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Dén zmage, dén radosti.

Naš dober Zveličar je zmagalec dúš. Ves svet je prikapčo na sebe s svojov smrtjov i zmaggo nad tem je proslavo s svojim vstanenjom. Človeštvo je srečno i blaženo samo v Njem. Pravica i lúbezen kralúje samo tam, gde so se podvrgli Njegovoj odrešilnoj zmagi. Njegova zmaga pri naša premaganim radost i odrešenje. On je vladar slobode, vladar pravice i lúbezni. On je vladar, šteri deli premaganim vlado. Naš božanski Zveličar je vladar neskončne dobrote.

On je pravi zmagalec i pravi vladar dúš, pa dúša je slobodna, popuna i srečna samo v Njem. Nega oblasti i moči na sveti, štera bi dala telko slobode, kak boža oblast i moč.

Lepe reči, sladka obečanja potegnejo za seov vnožine. Ali vnožina je brez dúše i brez razuma. „Hozana sini Davidovomi!“ je kričala vnožina Zveličari, gda je šo v Jeruzalem, za nikelko dni je pa rayno tista vnožina kričala „Križaj ga, križaj ga!“ Zveličar je zmagao dúše vnožin i to je največša zmaga.

Mi se radújemo dnes toj zmagi, mi ki smo gratali slobodni v Njem. Mi čútimo notranjo radost, radost naši dúš.

Kak lepi i veseli je Vüzem že odzvúna. Od ognja na Velko soboto i od procesije, do velke meše vüzemske, od remenic do vüzemskoga obeda, vse je znamenje velke naše notranje radosti. To je den radosti naši dúš, ki

živimo v Zveličari. Radi bi bili, da bi vsi čútiti to notranjo radost, štero čútimo mi, ar je to den naše radosti, den naše zmage v Gospodu.

NEDELA.

(Vüzemska). V tisti časaj, so Marija Magdalena, Marija Jakobova i Saloma kúpile dišave, da bi šle Jezúša mazilit. I prišle so jako rano prvi den v tjedni k grobi, gda je sunce vzhajalo. I zgovarjale zo se med seov: „Što nam odvála kamen od dvér groba?“ Gda so pa poglednole nazáj so vidle odvalani kamen; bio je nanreč silno velki. Šle so v grob i vidle mladénca sedeti na desnoj strani, odetoga v beli obleč. I zosagale so se. On pa njim pravi: „Nikaj se ne bojte Jezúša iščete, Nazarenskoga, razpetoga, stano je od mrtvi, ne je tú. Glejte mesto, kam so ga položili. Ite pa povejte njegovim vučenikom i Petri, da ide pred vami v Galilejo; tam te ga vide-li, kak vam je povedao.

Navuk: Do vstanenja vodi Bogi vdano trpljenje.

Kak bodo naše vesnice lepše?

Naša lepa stára navada je, da k vüzmi lepo vred vzememo svoje hiže. Odznotra i odzvúna je namažemo, popravimo ploté

prekopamo ogracheke i nasadimo i posejamo vnje vse ka je potrebno, očistimo dvorišča, jarke, i tak naprej. Vsakša hiža i cela vés zgléda v takšem časi nikam svetešnje. Posebno ešče či grúdjé po cestaj lepo zravnamo pograblamo i pometemo poti, zgléda cela vés kak lepo oblečena i počesana deklica i se veselimo tomi rédi i toj čistoči.

Nego naše vesnice morajo biti ešče vnogo lepše. Dosta je ešče takšega, ka bi mi lahko včinioli brez posebni trúdiv i brez vsej stroškov i naše vesnice bi dobile ščista novo lice. Samo volo trbej meti pa čút za lepoto i naše vesnice bodo eden sam lepi velki püngrad, veselje nam, šteri prebivlemo v njij i tistim, šteri pridejo k nam.

Ka lahko vsakša hiža napravi?

Naša krajina je ne bogata, zato túdi naše vesnice ne kažejo odzvúna posebnoga bogastva. Vse hiše so proste ništerne jako siromaške. Edno pa lahko napravijo tak bogatci, kak siromacije, to je, da so hiže odzvúna i odznotra čiste, da so čista dvorišča i čiste ceste.

Vsakša hiža naj bo túdi odzvúna ometana, pa lepo pobeljena. V oknaj ali pa pred oknami na posebnoj polici ali stolici naj bodo vsigdar rože. Ravnotak bi naj mele v vsakšoj vesnici vse hiže ogracheke kre cest. Tej ogracheki naj bi bili lepo i skrbno obdelani i nasajeni poleg zelenjave túdi z rožami, ali pa samo z rožami. Zelenjavo lahko mammo v

posebni vékši ogradaj, v ograchekaj kre cest pred hižami, pa naj bodo samo rože.

Dajmo mesto rožam po naši vesnicaj. Stari pregovor pravi, da se k tistoj hiži, gde rožice cvetejo i gde se pesmice spevlejo, lahko vsigdar približamo. Tam stanújejo dobri lúdje.

Ka pa lahko vsakša ves napravi?

Či je vsakša hiža v vesi čista i lepo na belo namazana, či so okna i ogracheki skrbno napunjeni z lepimi rožami i plotovje v rédi i ne spotreti, te je že vnogo včinjenoga. Zdaj pa moramo glédati, da dobi cela vés lepo i prijetno lice. Dostakrat je lahko pri posamezni hižaj vse lepo v najlepšem redi napravljeno, vés sama pa li nema nikše posebne lepote zavolo toga.

Zato moramo vsi glédati na to, da bodo plotovje v ednoj liniji. Nika ne dene, či má edna hiža plot z lat, druga z dések, tretja s kolekov, pri štrtoj pa plót rasté kak pasika. Či bi vse té ploté v lepo linijo spravili, bi cesta jako lepo zglédala. Či je cesta vednaka, bi morali biti túdi vsi plotovje v ednoj liniji, či se pa cesta sūče, bi se morali túdi plotovje lepo v okrogloj liniji sūkati. Kakpa, da bi morali túdi pri zidanji hiž paziti na to, da bi bilé vse hiže v lepoj liniji zidane, posebno ešče tam, gde so hiže postavljene skoro na cesto, da nega niti za ograchek več mesta.

Gledati moramo túdi na to, da so jarki lepo i vednako skopani. Jarki dostakrat najbolje kva-

Za bodočnost Sobote.

6. Regulacija.

Sobota nema dnes niti edne vulice, štera bi bila cela i lepo zozidana, niti ednoga pravoga trga, pa nikšega pravoga središča. V zadnjem časi se je zidalo vnogo, nindri se je pa ne opazilo, da bi se zidalo v kakšem redi, i po kakšem gotovom načrti. Središče Slovenske Krajine se razvija v edno velko, na vse strani razmetano vés. Túdi či dobi gda imé mesto, alj varaš, či se bo na té način zidalo naprej kak zdaj, Sobota nigdar ne dobi varaškoga lica.

Zato je potrebno, da si Sobota da napraviti kem prle eden pošteni načrt po šterom se bo v bodoče delalo.

Pred nami leži velko državno posojilo, od šteroga dobi túdi naša krajina več milijonov dinarov, či se bomo znali dobro držati za to. Túdi Sobota sama dobi vnogo iz toga posojila, či se bo znala v zádostnoj meri pobri-gati. V prošnji za vekšo šumo iz toga posojila pa trbej že približne načr-

te predložiti za vse ka se šče graditi, ar je to investicijsko posojilo i se da samo za zidine, ceste, moste i podobno.

Ka je najbolje potrebno?

Či samo nakratko pregledmo na koj v Soboti v najkračšem časi moramo misliti, da se bo delalo, je to zidina nove gimnazije, prostor za urade (glavarstvo, davčna oblast, i drugi uradi, šteri so zdaj raztrošeni) nova zidina za sodnijo, či pride okrožno sodišče v Soboto, nova bolnišnica i na drugom mesti, rešitev osnovne šole, dijaški zavodi i nova vojašnica. Sobota nema túdi nikšega stalnoga zidanoga kopališča v občini, ne misli se dosta na zidanje vékši stanovanjski hiš. Jako potrebno je, da dobi Sobota eden pošteni trg za senja i za zelenjavo, sadje i druge živlenske potrebščine, štero bi kmečko lúdstvo lahko na ednom mesti tržilo. Misliti moramo túdi na nikelko javni stranišč v sredini občine, na potreben park, sportni prostor i na druge nasade.

Zdaj je čas.

Vnogo reči čaka v Soboti svoje realizacije, i tak se vidi, da smo poz-

vani ravno mi v tej letaj, da vékši del toga dela zvršimo. I či ščemo dati našemi časi pečat kulture, i pokazati tistim, šteri pridejo za nami, da nas je velki čas ne najšeo nepripravljene te si moramo resno premisliti, ka bomo delali, i kak bomo delali.

Že zvúnešnje lice kakšega kraja kaže notranjost lúdstva štero prebiva tam. Zvúnešnost denéšnje Sobote kaže žalostno notranjost njeni prebivalcov. Že včasi gda človek stopi od železničke postaje, vidi malo skrbi za red i čistočo, ešče menje pa číta za lepoto. Či pa stopi človek nikelko naprej, vidi, da bi se dalé ešče zdaj iz Sobote vnogo lepoga napraviti brez posebni stroškov. Prava lepota je ne v bogatom kinči nego v prostosti i gotovom redi, iz šteroga lahko spoznamo čút za umetnost i lepoto. Že zdaj mammo v Soboti vnogokaj lepoga, nego vse je tak razmetano, da se lepota zgubi med drugim smetjom. I zna se zgoditi, či nemo pazili, da bo to, ka se bo nanovo zidalo túdi tak razmetano na vsej krajaj Sobote, da nišče nede mogao dobiti edne prave slike velke sobočke vesi.

Najti moramo nikše središče, okoli šteroga vse v lepom redi postavimo. Vse delo pa moramo dobro premisliti i dati pravim lúdem v roke. Nepremišljena naglost nam pri tom nede dosta pomagala, počasnost ali zgubleni čas nam pa lahko nepopravljivo škodo napravi.

Pametna regulacija je tak kak zlati lanc. Edna veriga se drži druge i či samo edno steremo, lanc zgubi svojo celoto. Či samo edno vulico (napriliko zdajšnja Aleksandrovo) popuno zreguliramo i dozidamo, se bodo morale same ob sebi po toj vse druge ravnati. Či se bo mislilo na kanalizacijo Sobote, se mora v velkom regulacija že zvršiti.

Pametno bi bilo, da bi se razvile od toga gotovo najvažnejšega pitanja Sobote, resne i pametne debate, predavanja i podobno. Či bi mi šteli v Novinaj samo edno točko toga na drobno popisati, bi nam vzelo preveč prostora. Čútimo pa, da je to za Soboto tak važno pitanje, da se ešče večkrat k tomi povrnemo.

rijo naše vesnice. Znati moramo, da so jarki zato, da po njih voda odteče iz vesnice i ne zato da se tam zbira voda, gnojšnica i razna druga smrdija. Jarki nesmijo biti pregluboki i vsi v ednoj velikoči skopani; ne da si ništérni napravijo cele grabe pred svojimi žami. Med jarkom i hižami bi naj bilo nikelko trate, kre jarkov bi pa lahko nasadili v lepom rédi akacije, ali drugo kakše drevje, štero bi vse v edno formo krožili.

Ravnatak bi morali biti vsi mostovje v lepom redi i kelko je mogoče ednako velki. Jako čudno zgléda gda je eden most lesen i dva metra visiki, poleg njega pa mostiček iz cementa z komaj 2 decimetra širkov luknjov. Poleg toga pa po jarkaj vsakši most v svoj kraj gleda mesto da bi ravnatak stali vsi v ednoj liniji. Tudi či bi se to popravilo, bi naše občine dosta lepše lice dobile.

Letos bomo glédali na vesnice

štera napravi lepše i bole skrbno svoje lice. Štera vesnica bo mela največ rož i gde so plovje i vulice v najlepšem rédi. Imena najlepši vesnic objavimo v Novinaj. Tisto vesnico pa, štera bo zmed vsej najčistejša i bo mela kaj posebno lepoga iz rož ali drugi nasadov napravljenoga, bomo fotografirali i sliko v Novinaj objavimo.

Či bomo znali svoje vesnice i svoje dome v lepom rédi i čistoči držati, bo to znamenje, da je tudi v našoj notranjosti vse lepo i vse v rédi.

Malo bogatejše vesnice pa lahko več napravijo.

Več občin je pri nas, štere majo lepe letne dohodke, pa ne samo, da s tisti dohodkov nika hasnovitoga ne napravijo, nego tudizvunešnje lice občine je jako zapuščeno. Takše občine bi poleg drugoga ka smo že prvé po-

vedali, lahko vse jarke lepo cementirale i tudi pokrile. Ali pa po celoj vesi glihne moste napravile. Kre hiž bi lahko postavile cementnati rob, tak da bi na dva kraja cest bio nikelko vzdignjeni trnac s cementnatim robom. Tam, gde se s kolami vozijo v dvorišče bi bio cementnati rob nikelko nižiši. Postavile bi lahko v najlepšem kraji občine lepo občinsko hišo z dvoranov i kopaljščom za ljudstvo. Kopaljšč v našoj krajini ešče nindri nemo, pa kelko hasni našemi zdrav-

ji, či bi se lahko v zimi i v leti večkrat v toploj ali hladnoj vodi dobro skopali i očistili svoje telo. V prednejši državaj ma to skoro vsakša občina. K rédi i čistoči v občini spada tudi kopaljšče.

Či začnemo na té način svoje občine v lepši red devati, bomo včasi vidli ešče druge potreščine v naši občinaj. Začelo se bo pomali čiduže bole razširjavati društveno i združno življenje, ka nam prinesé vno go dobroga.

Toga ešče ne poznamo.

Nedavno je bio urednik naši Novin pri različni višiši mestaj naše politične oblasti. Povedao je vno go od potre i težav v našoj krajini, pa tudi zvedo je vno go takšega, ka njemi je ne ravno preveč dobro djalo. Tak so njemi na priliko v ednom mestu pravili, da od ravnitelov v naši občinaj nemajo dosta pohvalnoga povedati. Pokazali so njemi, da so v celoj mariborskoj oblasti najbolje božno gospodarili občinski poglavarje ravno v našoj Krajini pa v Medjimurji. Jako dosta tožb je bilo i tudi preiskave so dognale, da so vno gi poglavarje pri občinski penezaj ne meli čisti rok. Pri vno gi je prišlo to na svetlo, vno go je takši šteri so svoje nelepo delo pred svetom lepo zakrili.

Urednik je to delo etak zagovarjao: Naši ljudje so ne vajeni gospodariti z imanjom vekše družbe, kak je na priliko edna občina. Združno življenje je pri nas ešče nej razvito komaj zdaj se začnejo vekšoj v meri širiti kmečke posojilnice, zadrug nemamo skoro nikaj, prosvetni i orlovski društvev pa mammo ešče premalo. Z občinskim imanjom i občinskimi penezaj so gospodarili prvé največ naši stari notaruši. Od tej so vno gi tudi ne bili ravno preveč pošteni. Znali so samo sebi razne poti i druge stroške preveč dobro zraču nati, za občinsko gospodarstvo so se pa tudi v brigi nej pretrgnoli.

Tak je našega ljudstva nišče nej vzgojo v tom kak se pravilno i dobro gospodari z občinskim imanjom. Od

notarušov so povečini lepi peld tudi nej dobili, ka so delali pošteno, so delali po svojoj dūšnoj vesti, ar je naše ljudstvo po svojoj dūši i svojem senci pošteno i pravično. Proračune delati, za vso občino vsakše leto kaj hasnovitoga napraviti, ustanavlati zadrug i posojilnice, podpérati društva, vzdržavati knižnice i prirejati različne tečajje za širjenje potrebnoga znanja, toga se je naše ljudstvo prvé nindri nej preveč včilo. Pa tudi vidli so toga nindri nej, vej bi te že začnoli delati.

Tak se je večkrat zgodilo, da so občinski poglavarje sklenoli, da občinske penezje razdelijo med občinarje ar so na svetinika ne znali ž njimi napraviti, či tudi je v občini bilo jezero potreščin. Kak pa, da se je pri tom tudi zgodilo tu pa tam, da so ništérni občinski poglavarje mislili, da majo sami tudi pravico do malo vekše šume občinski penez, nego to se vsešerom zgodi.

Zdaj že občine majo volo voditi sérše pametno občinsko gospodarstvo, nego či povemo istino, moramo priznati, do pravoga občinskoga gospodarstva, kak se to vodi v drugi prednejši občinaj ne poznamo ešče preveč. Znamo, da bi potreba bilo nekaj včiniti v občini, nego dostakrat si nemremo zmisлити ka bi bilo potrebno.

Zato bi nam naj tu oblast priskočila na pomoč i nam z različnimi tečajji za občinske voditele v tom pogléd i pomagala mi pa potom že včinito svoje.

Prvi delavci za Nemčijo i ništérni naši ljudje.

Zdaj v pondelek v velkom tjédni so se odpelali prvi naši delavci v Nemčijo. Bilo ji je 117 i so bili vsi skoro samo z Goričkoga. Slobod je bio, kak navadno pri takši prilikaj: Ništérni so se delali vesele, vno gim so se svetile skuze v očaj.

Z njimi je potivao delegat centralne nemške delavske organizacije. Bio je v Soboti eden tjeden i je sam spisao vse delavce za imanja različni gospodarov v Nemčiji. Razdeljeni so v male trume po 6, 10 do 25 ljudi za ednoga gospodarja. Delegat je zahtevao, da zna v vsakšoj takšoj trumi eden delavec nemški. I od zdaj naprej se bo tudi tak delalo. Šlo bo iz naše Krajine ešče okoli 150 do 200 delavcov, nikelko ešče z gorički krajov, drugi iz dolnje strani naše krajine. Od Sobote proti Lendavi, iz toga kraja je namreč zdaj pri prvaj partiji skoro nika ne šlo. Zbrani bodo ravnatak kak zdaj v mali trumaj od 5 do 25 ljudi i v vsakšoj trumi bo morao biti eden delavec, šteri razmi nemški.

Naše uredništvo je potom nemškoga delegata stopilo v zvezo z nemškov delavskov centralov. Tej nam bodo vse sporočali, kak se kaj naši delavci obnašajo i kak so zadovolni Nemci ž njimi.

Ništérni bi nas pri tom radi malo dregali.

Mi smo pisali v »Novinaj«, da so Nemci šteli meti iz naše Krajine 1000 polski delavcov za svojo državu. Leta 1922. so že bili naši delavci v Nemčiji i Nemcom so se povidli, zato so je šteli zdaj tudi meti. Naša država je pa štela, naj se napravi pogodba med našov državov i Nemčijov, da se našim delavcom nede moglo kaj takšega zgoditi, kak se njim je zgodilo 22. leta, da je marka spadnola i so prišli naši ljudje brez penez domo. Zato se je zdaj sklenola pogodba, štera vala za vse delavce v našoj državi, ne samo za našo krajino. Po toj pogodbi majo delavci iz naše države vse

MORAVSKI:

Bitka pri Monoštri leta 1664.

Malošto je med nami, ki ne bi pozno lepoga mesta Monoštra pri Rabi. Čuli smo mogoče tudi kaj od znamenite bitke, štera se je tu bluzi vršila med avstrijskov in törskov vojskov. Što je hodo v Monoštri, je gotovo nej zamudo lepe prilike, ogledati si sliko v baračkoj cerkvi. Štera predstavlja to bitko. Razen toga nas opomina na te dogodek tudi spominski križ bluzi Modonec (Moggersdorf), ki ga je dala postaviti leta 1841. občina Monošter. Letos 1. avgusta bo minolo 264 let, kak se je ta bitka vršila, zato smo se namenoli malo bole podrobno pokazati našim ljudem to znamenito bitko, štera se je vršila v našoj bližini.

Po nesrečnoj bitki pri Mohači leta 1526. so Törki Vogre popunoma premagali. Zdaj je bila Törkom odpreta pot proti severi. Zavzeli so skoro vso Vogrsko, razen maloga dela na zapadi. Po svojoj naturi so bili Törki divji, roparski, nesmileni in zapriseženi neprijatelji kršćanikov, ka so ešče do de-

nešnjega dneva ostali. Kršćenike so imenovali djaure, ka pomeni vrag. K tom i jih je priganjala ešče tudi njiva mohamedanska vera, štera pravi svojim vernikom: Kelko več kršćenikov vmoriš, telko vekše je tvoje zaslūženje v paradizomi.

Lejko si zato mislimo kak kruto so ravnali s podjarmljenimi kršćeniki. Ropali, požigali in morili so po vsej naši pokrajina i vno go ljudi odpelali v robstvo, šteri so več ne vidli svoje ljublene domovine i rodbine, nego so daleč gde v Maloj Aziji zdihavali i trpeli, dokeč je njé smrt nej rešila. Leta 1526. so samo na Vogrskom nalovili 100.000 ljudi i je odpelali v robstvo. Malošto od nji je vido ešče gda svoj kraj. Pa Törki so s tem ešče nej bili zadovolni, da so meli celo Vogrsko v svojoj rokaj, nego so ščeli šče dale vdreti proti zapadi in si osvojiti celo Evropu. Ščeli so da bi ešče več kršćanske krvi prelejali, kak so jo že i da bi se obogatili na račun kršćenikov, štere so več sto let preganjali in skoro v vsakoj bojni premagali. Pa kak vse, tak se je tudi törška grozovitost ednok vničila. Boža previdnost

je djala: »Zadosta je!« i zvezda törške moči je začnola pomali zahajati. Törki, pred šterimi je pred nikak 300 leti trepetala cela Evropa so daesden skoro popunoma potisnjeni iz Evrope.

Ravno s tem namenom, da bi razširo törsko oblast proti zapadi, se je napoto leta 1664. velki vezir Kūpri-li Ahmed iz Bude proti jugozapadi, da hi vetro na Štajersko. Njegova vojska je štela nad 100.000 mož. To njegovo namero njemi je prekrižo grof Montecucoli, iz Nemcov, Francozov, Burgundov, Srbov, šteri so bili skoro v vsej bojnaj proti Törkom, kak tudi Slovenci posebno Štajarski i kranjski deželni stanoví, Horvati i Vogri. Povelnik avstrijske vojske, ki je štela približno 70.000 možov. Bila je sestavljena. Obe vojski sta se srečali pri Monoštri dne 30. avgusta. Avstrijska vojska je stala na levom, törška pa na desnom bregi Rabe, prva od Modonec do Monoštra, druga pa od Spodnjega Sinika do Monoštra. Montecucoli je znao postaviti svojo vojsko na takzvani španjolski način, to je po narodnosti, da bi na te način dobo vsak narod poseben delokrog in bi se s tem vekšim

viteštvom borili. Na desnom krili so stali casarski polki, v sredini nemški državni polki, na levom krili pa Francozi, Burgundi, Srbi, Slovenci, Hrvati i Vogri. Velki vezir, voren törskoj taktiki je poslo nekaj čet proti Štajerskoj z naročilom da naj preplavajo Rabo pri Ženavcaj in napadnejo kršćansko vojsko od strani. Ali Montecucoli je ešče pravočasno zvedo za njegovo namero i poslo nikelko polkov proti Rabi, i da bi tudi od druge strani bili zavarovani proti takšoj nevarnosti pa je poslo tudi nikelko polkov proti Kermedini. Dosta skrbi njim je delalo tudi to, da so meli malo življa, zavolo toga je zavlada med kršć. vojaki nezadovolnost i teško so čakali in neso dosta vūpali na zmago.

Ponoči 1. avgusta so Törki preplavali Rabo in okoli 9. vore z velkim krikom napadnoli ves Mostince i jo zaseli. Avstrijci, so je šteli vrći iz vesi ali Törki so raj zgoreli v hižaj, kak pa da bi zapustili ves. Bitka je trpela do 1. popoldne. Pretrgao jo je močen dešč i obe vojski sta mogli prekinoti boj. Kak pa se je zvedrilo se je boj nadaljvao. (Dale sledi.)

tiste pravice kak domači nemški delavci, i čiči bi marka kaj spadnola, telko več penez, za kelko je marka menje vredna.

Nemci pa vsej delavcov iz cele države ešče ne poznajo zadosta. Zato so pravili, da vzemejo letos samo za probo nik ko delavcov i to iz cele države 500, i čiči se tej delavci dobro skažejo, ji vzemejo drugo leto dosta več.

Komi te zdaj naj zamerimo?

Pri tom deli nemremo zameriti našoj državi, čiči je zahtevala, naj se vzemejo delavci iz cele države ar država mora skrbeti za vse pokrajine z enakov skrbjov. Našima poslancoma smo pa dužni samo velko zahvalo, da sta nam mogla to dobroto spraviti, da ide od tej 500 ljudi samo iz naše krajine dosta več kak polovica v Nemčijo. I nemški delegat je že naprej povedao, da drugo leto vzeme samo iz naše krajine mogoče do 8 jezero ljudi.

Ništerni ljudje pa, šteri so nigdar ne z nami držali, i šteri toga nigdar neščejo znati, čiči mi kaj dobroga napravimo, bi zdaj radi nika gučali, da mi prej samo obečavemo, ne včinimo pa nika. Nego istina je ravno inači: Mi malo obečamo pa vnogo včinimo. Par ljudi se pa vsigdar najde, šteri po tistoj rokej kučejo, štera njim kaj dá. Hvala Bogi, da v našoj Krajini takši ljudi nišče preveč ne štima.

Murska Sobota.

— **G. Ferdo Križan** kraleski notar v Soboti je dobo dukši dopust. Mesto njega opravlja notarske posle zdaj g. Karol Jagodič notarski kandidat v ravno tisti prostoraj v hiži g. Peterka.

— **Najlepša vila v Soboti** se oda po fal cení. Pozvedi se v Martinišči.

— **Odvetnik dr. Arthur Geiger** odpre 16. aprila znova odvetniško pisarno v Soboti v hiši trgovca g. Samuela Heimer v Kolodvorskoj ulici.

— **Sobočka vaga i trg.** Kak ljudstvo v našoj krajini dobro i pazljivo čté vse ka je v Novinaj, se vidi iz

toga da smo dobili že tūdi iz drugi vesnic ništerne misli k člankom »Za bodočnost Sobote«. Iz edne vesnice so nam prišli pravit razmeten moški, naj bi omenili tūdi, da je potrebna za Soboto inačiša občinska vaga kak je ta. Ta vaga prej vsigdar menje pokaže kak druge vage. Po toj vagi prej zgubi živina čiči par vör hodi do 20 i 30 kil. Te moški so nam pravili, naj bi si Sobota takšo vago spravila, kak so jo oni že vidli, da má odzvuina poseben kazalec, šteri pokaže kelko kil vaga kakša reč na vagi. Zdaj pa prej samo tam iz tiste kučice skrčiči kelko kaj vaga, nišče pa ne ve čiči je ne kaj menje ali več povedano.

Zavolo placa smo pa dobili pismo, naj bi Sobota tūdi za senje vékši plac mela ne kak zdaj, da prej morajo »senjargje po trncaj pokučnoti«.

Slovenska Krajina.

— **Blažene i blagoslova pune Vüzemske svetke naj naklonijo nebesa vsem našim naročnikom, čtevcom i prijatelom.** — **Uredništvo i upravništvo Novin.**

— **Zahvala.** Vsem, ki so me na god sv. Jožefa pozdravili se tem potom prav toplo zahvalim. — Klekl Jožef vp. plep. narodni poslanec.

— **Vesele Vüzemske svetke** želi vsem bratom Orlom i vsem Bogojančarom Franc Horvat, vojnik, štab. V. armije Niš — Srbija.

— **G. dr. Makso Peterlin** kraleski notar v Lendavi je za stalno imenüvani na tom svojem mestu. Pri toj priliki se je z lepimi darovi spomno vnogi dobrodelni ustanov v našoj krajini, med drugimi je darüvao tūdi za naše Novine 2000 dinarov. Za vse te plemenite dare, se njemi srčno zahvalüjemo. Gospod kraleski notar, šteri se je s svojim lepim obnašanjom našim ljudem jako prilübo, misli tmeti med tjednom ništerne dni uradne dneve odzvuina Lendave. Mogoče v Črensovci, ali Beltinci i Dobrovniki, da bi našim ljudem iz tej krajov ne trbelo tak

daleč hoditi v Lendavo po svoji poslaj. S tem pokaže samo svojo lübezen i naklonjenost našem ljudstvu. Mi njemini pa k imenovanji iz srca čestitamo.

— **Pozdrave iz Amerike** pošilajo i želijo vesele Vüzemske svetke vsem domačim, naši ameriksanski naročniki. Med njimi nam pošila lepo pismo iz Čikage Ana Frank, rojena Benkovič. Sporoča nam, kak živéjo naši ljudje v Ameriki, kema so bili prisiljeni oditi, da si slüžijo svoj krübek. Novin se vsigdar razveselijo, gda je dobijo do rok i zvedijo kaj iz domačega kraja. Naši ljudje se pa tam daleč prek morja tūdi dobro giblejo. Majo pét katoličanski družtev, kakti Sv. Ivana krstitela, Sv. Martina, Sv. Križa, Sv. Ane i cerkveno pevsko društvo »Jezero«, štero ob nedelaj v cerkvi posebno lepo zaspevle naše stare slovenske pesmi, tak da njim segne do srca i mislijo, da so doma v starom kraji pri svoji lübleni domači. V takšem čaši si vsi želejo, da bi kem prvé lehkó pá nazaj prišli v svoj rojstni kraj, gde so obprvim zgovorili sladke reči »ajta« pa »mama«.

Mi se vsem našim Amerikancom srčno zahvalimo za njüve pozdrave i želenja, prosimo dobroga Boga, naj tūdi njim podeli vnogo blagoslova i veselja v Vüzemski svetkaj. Želimo samo, da bi se vas ešče več oglasilo i večkrat. Vsakši glas iz Amerike nam je ešče prav posebno dragi pa mili. Po tom znamo kak živete vi tam, iz naši Novin pa zvedite kakše so naše nevole i težave. Pošilamo vam ešče ednok vsi. posebno pa urednik Novin srčne pozdrava.

— **Črensovci.** Tūdi pri nas se je zbudila miseo za orlovsko društvo. V zóčatki toga leta smo se zbrali v hiži ednoga domačega dečka i gospod kaplan so nam razložili potrebo društva, da se vzgojijo pošteni domači moški i ženske. Zbralo se nas je 25 i smo si zvolili že tūdi začasen odbor pod predsednikom Matijom Koštrič. Društvo ma vsakšiva dva tjedna sestanke i seje po potrebi. Zdaj se pripravlamo za igro i družinski večer. Domačini nas lepo

podpirajo i smo dobili od njij za poslovne knjige i druge potrebščine že 120 Din. Bog plačaj dobrim darovnikom, kak tūdi domačemi gospodi kaplani šteri so kakti düša celomi družtvi.

Dečko iz Črensovec.

— **Kapela.** Daleč okoli poznani i prilübleni plebaaoš pri Kapeli g. Martin Meško, so obhajali preminoče dni 40 letnico kak so kapelski plebaaoš. Gospod so naročnik i podpornik naši listov i velki prijatelj [našega ljudstva, zato njim k tomi lepomi svetki tūdi mi iz srca kličemo, naj ji dober Bog ešče dugo ohrani svojim faranom i nam vsem.

— **Lotmerk.** Prosvetno društvo lotmerkó ponovi na splošno želo občinstva lepo zgodovinsko igro »Ben Hur« na belo nedelo, to je 15. toga meseca ob 3. vöri popoldnevi. Vabljeni so posebno ljudje iz naše Krajine.

— **INKA** Vinovica. Čiči čütite bolečine reumatizma, glavobola, zobobola, prehlad prsi, nosa, grla, želodca, vzemite INKA. Glážek stane 10 Din. po pošti 3 glážki 45 Din., 6 glážov 70 Din. Dobi se v Lekarni pri sv. Trojici v Dolnoj Lendavi, v vsej lekarnaj v bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **MAJALA**-creme, mast za obraz i roke vam ohrani mladost i zdravje. Minéjo pege, piščaljci, razpokana i rdeča mesta. Lonček Din 12. MAJALA-žajfa za obraz Din 8. Dobi se v lekarni pri Sv. Trojici v Dolnoj Lendavi i vsej lekarnaj i bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **Opozarjamo vse živinorejce** posestnike govenske i konjske živine i svinj na dnešnji oglas »Govedomedika«, jugoslovenske razpošilalnice zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarne pri sv. Antoni v Maribori, Kopalniška ul. 11.

— **Za siromaško deco,** štera majo svoje očé v drugi državaj je ministrstvo za socialno politiko oblübiló podpora. Podpora bo delila Vincencijeva družba za prostovoljno oskrbovanje siromakov in za varstvo mladine

Vrag i pivska düša.

V ednom semenišči je bila lepa stara navada, da so semeniščniki na god svojega ravnatelja dobili večér vseli lagviček piva. To so si mladi gospodje navadno sami na pipo vdarili i so lagvi v največšem — dobročütentji — pomali vzeli mokročó. Nego po dobroj staroj navadi so več kak eden lagev tūdi nigdar ne smeli dobiti.

Pri ednoj takšoj priliki se je pa mladim gospodom vidlo, da je eden sam lagviček za vse, li nikelko premalo. Ravno so bili najbogše vole, pa njim je lagviček začno ižčkati i same nikelko pën i zadnji skuz so ešče strosili iz njega.

Kak smo že vsi ljudje nagnjeni bole k božnomi, tak je tūdi té mlade gospode obišla grešna žela po ešče ednom lagvičeku piva. Znali so, da njim gospod ravnatelj, šteri se ešče drži stare dobre navade, toga nikak ne dovolí. Zato so v svoji bistri glavaj zgrünitali pametno miseo, kak pridejo do ešče ednoga lagvičeka pive.

Prek semenišča, na drugom kraji ceste, je bila edna oštarija. Mladi gospodje so stanüvali v prvom nadstropji, zato so sižčkali kelnarji, šteri je príbežao pod okna i njemi vrgli doli

edno pismo. Kelnar je pismo prečto i je včasi na to ročno prikotao lagviček piva pred semenišče. Semeniščniki so spüstili doli vože i kelnar je privezao lagviček na vože, štero so mladi gospodje začali pomali gori vlečti. Vse to so delali jako mirao i tiho ar je odspodi pod njüvimi sobami stanüvao sam gospod ravnatelj.

Ali nesreča nigdar ne počivle. Tak lepo se je zdigavao lagviček čiči duže više i mladi gospodje so si od veselja menoli roke i cmokali z jeziki. Na ednok pa samo, gda se je lagviček zdigavao ravno mimo ravnatelovoga okna, se odpre tisto okno i ravnatelj z obema rokama potegne lagviček v svojo sobo.

To ga maš! Ešče vože so püstili pa vsi razbežali v svoje postele. Naskori je prišao ravnatelj sam v sobe gde so bili mladi gospodje ali vse je bilo méрно i vsi so spáli i smrčali, kak da bi že tjedni dni verostüvali.

Zato je ravnatelj odišao nazaj v svojo sobo, zajtra zarán pa, gda so mladi gospodje že stanoli, je pitao ednoga najbolje prefriganoga semeniščnika, ka se njemi je kaj sanjalo to noč. »Ja«, pravi te mladi gospod, »nekaj se mi je že sanjalo gospod ravnatelj, ali ne vem, čiči vam kaj takšega lehkó povem.« »No, samo brez

skrbi povej!« njemi pravi ravnatelj, šteri je to jütro ne bio ravno posebnó slabe vole.

»Znate gospod ravnatelj«, pravi te mladi prefriganog gospod, »sanjalo se mi je, da sam bio med nebeskimi angelci i smo nesli edno blaženo düšo v nebesa. Prišao je pa vrag pa nam je düšo vzeo.«

Vsi mladi gospodje so se skrivma smejali pod nosom i tūdi gospodi ravnatelji samomi se je povidlo, da se je té mladi gospod tak dobro odrezao. Zato je pravo: »No, čiči je tak, te angelci nazaj dobijo to blaženo düšo« i dovoló njim je, da so lagvičeki na najbolje svétešnji način vzeli blaženo — düšo.

Pameten odgovor ednoga norca.

Peter Hunold, jezuit pripovedüje, da je meo Ferdinand II., rimski casar po navadi tistih časov dvornoga norca po imeni Tonata, ki njemi je vsaki den morao pri stoli dvoriti. Fajnsčekove dni pa norc preminé; dugo so ga iskali i nazadnje ga najdejo v cerkvi sv. Štefana. Na pitanje, zakaj je v tom časi preminó iz carsarske hiže, odgovori norc sledeče: »Celo leto ma Bog dosta za opraviti, da veliko gospodo i priproste spre-

jema i poslüž, te mi siromaški norci nemremo na vrsto priti; te dni pa, kda drugi obnorijo, moramo mi pametni biti i Bogi, ki se v sv. Zakramenti viditi da, i je od več svojih prijateljev zapüščen približati pa njemi podvortiti.«

* * *

Dva vinskiva trgovca, šteriva sta večkrat vino prek mere krstila ali pa sama novo delala, sta prišla vküp. »No, kak se ti kaj godi?«, pita prvi. »Slabše kak mojemi vini. Moje vino so lepo vö püstili, mene pa vütro notri zaprejo.«

* * *

Nekši gospod si je dao v ednoj vesi vlasé rezati. Okoli je pa ves čas hodo pes i jako gledao proti gospodovoj glávi, gda njemi je kmet rezao vlasé. Zato pravi gospod: »Lepoga psa máte, pa kak rad gleda, kak vi vlasé režete.« »To ne, kak vlasé reže«, odgovori kmet, »nego večkrat se mi zgodi, da komi faláček vüha odrežem, zato tak čaka pes tū.«

* * *

Pijanec se je opotekno v kilometerski kamen pri cesti pa pravo: »Deček, ne boj čemerón.« Nato se je vdaró v telegrafski drog: »Gospod, naj mi ne zamerijo.« Potom je pa prek jarka telebno i drapno v edno jablan: »Naj mi odpüstijo gospa, vej tū počakam, dukeč ta tisoča ne miné.«

v Ljubljani Mestni trg 8./I. Zato prosimo naše gospode plebanoše, da pošlejo podatke takšne dece v svojoj fari toj družbi. Pri seznamu te decé naj bodo za vsako dete naslednji podatki: 1. Ime, rojstni kraj i rodbinski podatki. 2. Gde i pri kom se nahaja dete. 3. ime i stan matere i druge dece i družinske razmere, da vlada siromaštvo. 4. Ime i kraj oče (či je znano).

— Či želite biti zdravi, či želite občuvati mladostno svežost, poslužite se dnevno za svoje zdravje 1.) Fellerove Elsa-žajfe za zdravje i lepoto (Elsa žajfa lilijasta, mlečna, glicerinova, boraksova, katranova i Elsa žajfa za briti); 2.) Fellerove Elsa pomade za čuvanje lica, i kože, štera hitro odstrani sunčene pege, pokanje kože i piščajce; 3.) Fellerove močne Elsa pomade za rast vlasi, štera brani pred izpadanjem vlasi i napravi iz trdi vlasi mehke i gibke. Za probu 5 falatov Elsa žajfe 52 Din, 2 lončeka ednežali pa po 1 lonček vsake Elsa pomade 38 Din. Razpošila lekarnar (apotekar) Eugen V. Feller v Stubici Donjoj Centrala 146. Hrvatska.

— Zahvala na predlog narodnoga poslanca g. Ivana Jeriča mi je ministrstvo za socijalno politiko podelilo 600 Din podpore, za štero se tak gospodi poslanci kak ministri na tom mestu iz srca zahvalim. Janez Čör invalid.

— Dári na Martinišče: Dr. M. Peterlin, D. Lendava 2500 din., G. Hartner M. Sobota od sodnijske razprave 500 din., Dr. Fr. Hajoš D. Lendava 300 din., N. N. 10 din., Magdič Jurij Renkovi 5 din., v tišinski fari nabrano 9 metrov krumplov i 200 belic, v Beltincih 15 l. olija, v Gradišči i Črncih 4 l. olija i 43 belici, v Satahovcih 3 l. olija i 2 kg. masti pa 75 belic, na Ivancih 2 l. olija i 30 belic, na Melincih 4 l. olija, v Krogi 5 l. olija 3 kg. masti pa 100 belic. Naj sv. Jožef vsem bogato poplača.

— To je za Vas, zato ka tudi Vi močno želite, da kupite dobro i fal vse, ka Vam trbej za sobe i za svojo družino. Naj bo to vóra, srebrnina, orodje, obleka, perilo, obüeo ali kuhinjski predmeti, potrebščine za briti, toaletni predmeti ali ovak prikladne reči, instrumenti za muziko, vse to najdete v slikaj v z najfalejšimi cenae mi v velkom ceniki, šteroga dobit-brezplačno, či pošlete svoj adres svetovnoj zalogi H. Suthner Ljubljana, št. 945.

— Romanje na Trsat se vrši letos samo ednok i to k Risalom od 26. do 28. maja. Polovična vožnja je že dovoljena. Vnogi, šteri so lansko leto romali, želejo iti tudi letos, tak se njim je povidlo. Drugi pa, šteri so lansko leto ne odili, lahko idejo letos. Polovična vožnja iz Sobote do Sušaka i Trsata i nazaj košta 155 Din. 50 p. Vsi romari bodo na posebnoj ladji napravili mali izlet po morji na otok Krk. Prijaviti se trbe pri „Svetoj vojski v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

— Izobraževalna društva plačajo od gledališki predstav 10 procentov takse ne 20 procentov kak je bilo prvle i je za to nikaj ne potrebno zavolo umetniškoga značaja igre.

Domača politika.

Slovensčina v parlamentu. Naši demokrati, bi se radi dnes postavili v Belgradi za nikši branitelji vsega ka je

slovenskoga. Gda so bili oni v vladi so ne šteli niti priznati, da je slovenski jezik posebni jezik i slovensko ljudstvo posebno ljudstvo štero se loči od Hrvatov i Srbov. S tem, da so sami sebe zaničavali i prek reda hvalili samo Srbe, so se šteli pred Srbi lepe delati. Vse ka so v Belgradi napravili, je bilo prav te, gda so bili oni v vladi. Či se je pa što kaj pritožo proti deli vlade, so kričali, da té dela proti državi. Zdaj pa, gda je prišao na vlado dr. Korošec šteri gleda samo na to, da bo v državi kem vekši réd i pravičnost, krivijo njega za vse tisto, ka so prvle sami zagrešili. Da bi se pa pred ljudmi pokazali, zahtevlejo tudi vsigdar od vlade kaj takšega ka je skoro nemogoče. To pa zato, da te lahko pred ljudmi lepó gučijo, ka so oni vse šteli napraviti, samo, da je vlada ne štela.

Zdaj ne davno je v parlamentu v imeni demokratov i radičovcov zahtevao poslanec Pucelj, naj se vsi zapisniki v parlamentu vodijo v trej jezicaj. V srbskom, hrvatskom i slovenskom. Tak da bi morali vse govore v parlamentu trikrat tiskati i je predstavlati na vse tri jezike, ka bi samo delo i stroške povekšalo. Dr. Korošec je že itak odločo da se tisti govori, šteri so govorjeni v slovenskom jeziku, tiskajo v slovenskom jeziku, drugi govori pa v tistom jeziku, v šterom so bili govorjeni. Zato so Pucelji lepó odgovorili zakaj je toga on te ne včino, gda je bio on minister. No nego po svoji novinaj so vseedno jako lepó pisali, kak so bili oni za slovenski jezik v parlamentu, naša stran-ka pa proti.

Zakon o nošenji orožja.

Na predlog notranjega ministra dr. Korošca je bio sprejeti novi zakon za vse tiste, šteri majo orožje. Po novom zakonu vsakši gospodar orožja javi samo ednok svoje orožje i dobi orožni list, šteri velja ves čas naprej. Ne kak do zdaj, da so lastniki orožja morali vsako leto javiti orožje i vsako leto plačivati orožni list. Demokratom je tudi to ne povoli i so kričali proti tomi. Posebno so kričali proti tistomi členi, gde se pravi, da tisti vojaki, šteri so prinesli iz vojske kakše stare pükše s šterimi so se vojüvali domo zaspo-min, da te pükše lahko obdržijo. Pribičević je zakričao dr. Korošci, da to vala samo za Srbe. Dr. Korošec njemi je pa odgovoro, da či je prinesao tudi on kakšo pükšo iz bojne, da jo tudi on lahko obdrži ka so vsi poslanci z velikim smehom sprijali.

Bogoljub Kujundžič je postao po pokojnom dr. Kočiči novi poštni minister. Novi minister je radikal i po svojem zvanji advokat.

Albanija zaprla mejo proti našoj državi ar se je prej pojavo v naši krajinaj kre alban-ske meje tifus. V istini je pa tifus v Albaniji, nego tu ma že pa prste lekar Italija zmes i bi radi med tem časom dukeč to meja

zapreta pripravili več trup Kačakov i je poslali v našo državo. Nego mi bomo že znali napraviti red.

Za Vüzemske svetke je delo v parlamentu zaključeno i poslanci so oepotovali iz Belgrada na počitnice za nikelko dni ar so vsi že močno zmantrani.

Svetovna politika.

Volitve v Nemčiji i Franciji. V Franciji se bodo vršile aprila v Nemčiji pa maja meseca. Oboje volitve so tudi za nas velkoga pomena, ar se pripravla tesna prijateljska zveza med Nemčijov, Francijov i našov državov. Z Francijov smo mi že itak po posebnoj pogodbi zvezani, zdaj bi k toj zvezi pristopila ešče samo Nemčija.

Podpérajte i čtite
„NOVINE!“

Prekm. Posojilnica

v M. Soboti r. z. z. o. z.

ima svoje uradne ure od 1. aprila 1928. naprej in sicer: ob delavnikih od 9 do 13 in od 16 do 18 ure, ob nedeljah in praznikih od 9 do 11 ure.

Načelstvo.

Cerkev.

Preganjanje v Mehiki se nadaljavle. Vmorjeni je že prek 150 duhovnikov i na jezere drugi verni katoličanov. Vsi pušpeki so stirani iz države. Po celoj Mehiki je prepovedano, da bi opravali duhovniki službo božo, cerkvi so zaprete, špitali, za štere so skrbeli redovnicje ali nüne so prazni. Calles prezident te države izvaja zakone, po šteri Cerkev nesmi meti nikšega imanja, v državi nesmi biti nikši duhovnik šteri je ne domačin, domače duhovnike pa silijo naj se oženijo, da njim te dopustijo opravlati szlužbo božo, nego toga nešče niti eden duhovnik včiniti. Vse to veliko preganjanje, štero je zdaj nikelko bole na drobno popisano v Marijinom listi, se vrši v dnešnji časaj, gda se svet rad oponaša s tem, kak je kulturn i spoštüje pravico i slobodo vesti.

Sveti oča rimski papa so zdignoli glas, naj se gene svet i naj protestira proti tomi deli, štero je sramota za dnešnji čas. I genole so se krščanske države i kraščanska društva i so začnoli protestirati proti tomi krvoločnomi klanji nedužni Katoličanov, gda mantrajo i strelajo deco, ženske, moške, duhovnike samo zavolo toga, ar priznavajo da iso katoličani, i da ščéjo živeti po navukaj svete Cérkvi. Tudi društva naše krajine so sprijala i podpisala protest proti tomi preganjanji, šteri se glasi: Mi zvesti sinovi in hčere verne-

ga slovenskega naroda, združeni v občestvu vsega sveta najodločneje protestiramo, da se mehikanskim katoličanom kratijo in nasilno zatirajo najprimitivnejše pravice podložnikov kulturne dežele, ki jih priznava mednarodno pravo vseh modernih držav.

Izjavljamo, da ne bomo nehali klicati i pozivati ves svet, dokler se ta kulturni mladež dvajsetega stoletja v Mehiki popolnoma in z zadoščenjem ne izbriše. V svesti si zmage prisegamo Kristusu Kralju večno ljubzen in zvestobo in ponavljamo obljubo, da hočemo žrtvovati vse, da se kraljestvo božje, naša sveta mati katoliška Cerkev, na svetu čimdalje bolj razširja in utrjuje.

Versko gibanje na Angleškom. Med angleškimi protestanti je bilo že duže časa vekše nagnenje k katoličanskoj Cérkvi. Vnogi protestantski pastori so že darüvali meše tak kak katoličani, čuvali v tabernakuli stalno hoštije, rabili pri cerkveni opravilaj takše obleke kak katoličani i spoj v vsej zvünešnji cerkveni opravilaj so posnemali katoličanske obréde. Tudi spoved so po ništerni krajaj vpelali. Od edne strani je bilo to lepó znamenje, da se ščéjo tak protestantski duhovniki, kak tudi ljudstvo povrnoli v velkoj vnožini nazaj v katoličansko Cerkev. Višiji protestantski duhovniki pa zgüblajo či duže bole oblast nad nižišimi, šteri so se popuno približali Katoličanskoj Cérkvi. Ali na drugoj strani je pa gračüvala že tudi zmešlinga. Dostokrat, či je človek prišao v Cerkev, je že ne znao, ali je v protestantskoj anglikanskoj cérkvi ali v katoličanskoj.

Tomi so šteli napraviti konec angleški protestanti sami. Njüvi pušpeki so sprevidli, da nižiji duhovniki pravzaprav nesmijo po svojoj voli spreminjati obredov i se to mora nikak z posebnim cerkvenim zakonom določiti. Zato so predložili novi obrednik, šteroga mora po njüvi pravilaj angleški parlament potrditi. V tom novom obredniku so dovolili vse navade, štere so duhovniki vpelali po katoličanskoj Cérkvi. Ali parlament je toga novoga obrednika nej sprijao.

Za širjenje Katoličanske Cérkvi na Angleškom je to jako velkoga pomena. Tam namreč ljudje trumoma prestoplejo iz protestantske anglikanske vere v našo Cérkev. Obredi v anglikanski cerkvaj so pa gratali tak podobni katoličanskim, da je vnogo ljudi že mislilo, da je anglikanska ali katoličanska vera že itak ednaka. Zdaj pa, gda je te novi obrednik ne bio sprejeti bo denok za vse jasno da stopijo ali v Katoličansko Cerkev ali pa ostanejo pri anglikanskoj veri.

Bazilika narodov. Na Olskoj gori v Svetoj zemli ščéjo postaviti veliko novo cérkev štera bo posvečena edinstvi vsej narodov. Olska gora je edno zmed najznamenitejši krajov iz Zveličarovoga življenja. Tu je dober Zveličar prelevao svojo krv, s šterov je odküpo narode, tu je večkrat bio s svojimi apoštoli, tu je včio njé moliti najlepšo molitev: „Oča naš.“ Rimski papa so darüvali že v te namen 75 jezero lir.

Preganjanje Katoličanov tudi na Kitajskom. Nesrečna kitajska revolucija je že miljonom ljudi vzela krüj, da se morajo seliti iz ednoga krajaj v drugi kraj i sto i sto jezere so že zgübili pri tom svoje življenje. Nego kak vsigdar, morajo pri takši pri-

likaj tudi na Kitajskom trpeli ravno katoličani. Naš misijnar Kerec šteri je ves čas tam v tej zmešani časaj, je bio že večkrat v smrtnoj nevarnosti, ali vsigdar se je srečno rešo. Poleg vsega je pa vesel i zadovolen i piše večkrat na vse kraje. Mi njemi želemo samo dosta božega blagoslova pri njegovom lepom deli.

Zdravje.

Kajenje. Na vnovi nagrobni križaj je zapisano: „Mro je v Gospodi“ pravilno bi se pa lahko glasilo: „Vmoro se je s kajenjom.“ Vsi mladi dečki, štere vidimo s cigaretov v vüstaj so samomorilci i to ne samo svojega tela, nego tudi razum njim grata menje bister i obnašanje se poslabša. Tudi odraščeni človeki močno škodi čemer nikotin, šteri je v tobaki, nego telo odraščenoga človeka se tomi čemer nekam pomali privadi. Pri mladi lüdej pa strašno kvarno vpliva kajenje na srce i plüča i takši šteri začne rano kaditi je dosta bole podvrženi različnim betegom kak drugi. Jasno se vidi to pri cigana. V prvejši časaj so cigani bili dosta bole močni kak dnes. Glavni zrok tomi pa, da ciganski rod gračüje slabjši i se med njimi začajo vnoge bolezn i širiti, leži v tom, da začnejo že mala ciganska deca kaditi. S tem si oslabijo srce i pokvarijo plüča i telo zgübi potrebno moč proti betegom.

Strašijo se v noči dostakrat deca, skočijo iz postele, kričijo, gledajo prestrašeno v kakši kot, či je pa v tom stanji kaj pitamo se ne vzdramijo nego pomali vležejo nazaj i zaspijo. Zajtra po navadi nevejo dosta od toga, samo telko, da so meli kakše teške senje. Kakša posebno bolezen je to ne. Pride največkrat od toga, da starši deco sagajo s kakšimi strašnimi rečmi, ali pa deca vidijo kaj takšega ali čüjejo pripovedavati. Zato je bogše deco vsigdar miriti kak pa sagati.

Deca naj plavajo! To jako dobro dene detečemi teli i krep i zdravje. Plavati se včijo lahko že 4 let stara deca. Damo njim kakši mehér v roke, da se ne bojijo i za eden časek bodo že sama silila v vodo. Kelko več so deca v vodi, telko bogše je za njé, nego, da bi preveč bila v vodi, je tudi ne za priporočati. Najbogše je, či deca redno po dvakrat na tjeđe plavajo.

Betežen na jetiki ali sühom betegi naj pazi na eto: 1. Gda plüje, kašla, kiha ali se smeje, kriči, naj dene pred vüsta roko ali robček. 2. Svojo posteo ali sto naj má kelko mogoče vkraj od drugi. 3. Obleko, posebno spodnjo obleko naj ma posebi i jo da posebi prati. 4. Žlico, nož i posodo za jesti naj ma posebno i jo dá posebi prati. 5. Naj ne plüva nakla, nego v plüvalnik, v šterom je razkuževalna tekočina. 6. Roke naj si večkrat na den opere. 7. Ne küšüje naj nikoga, posebno dece ne. 8. Svoje stanovanje naj zrači i čisti i naj ne stopi v zakon dukeč je ne ozdravo.

Sühi beteg je ozdravljivi či se včasi v začetki pazimo i včiniimo vse proti njemi, ka nam zdravniki predpišejo. Najbogši doktor proti tomi betegi je pa zrak i sunce, zato hodimo kem več na zraki i sunci i svoja stanovanja dobro i pogosto prezračimo.

Dijaško polje.

Božič in Velika noč, dva mejnika v šolskem življenju. Vsak izmed nas vaju težko pričakuje, težje celo, kakor pričakuje velikih počitnic. Je nekaj, kar veže naše duše za ta dva praznika, kar se težko da z besedo ujeti. Naše duše v teh dneh žive drugo življenje, polno notranjih lepot in radosti.

Skrivnost je Božič: Bog Sin postane človek; še bolj skrivnostna pa je Velika noč: premagana je smrt, po trpljenju je odrešen človek.

V najtišjih svojih trenutkih doživljamo te skrivnosti: z vso svojo dušo verujemo vanje, v njihovo skrivnostno resničnost. Duša v takih trenutkih moli, se pogovarja z Bogom, Očetom, Prijateljem, večno Ljubeznijo. Naše duše so v takih trenutkih otroške, čiste, oproščene od vsega, kar je zemeljskega, človeškega, izgorevajo v božjo dopadljivost.

Velika noč, Vstajenje! Moč je v Tebi; moč, ki je ne daje svet; moč, ki jo daje le vera. In mi si želimo moči, nepremagljive, vseustvarjajoče.

In zato si, Velika noč, našim dušam tako draga; draga nam mladim, ki želimo ostati večno mladi, čisti, močni delavci v ljudstvu, ki nas je dalo, ki nas ljubi. V Tebi se hočemo zanj žrtvovati.

Aleluja!

GOSPODARSTVO.

Kakša hrana je potrebna sadnomi drevji?

Sadnomi drevji je najbolje potreben dušik, fosforova kislina i kalij. Tudi vapno je dostakrat potrebno. Ob prvim za to, ka daje dobro hrano; obdrugim pa zemlo zbkšava.

Dušik je potreben takšemi drevji, štero poganja vse puno pogonkov, ne raste pa nikaj. Takše drevje poznamo po tom, ka má ménše i bole blede listje. Če takšemi drevji gnojimo z dušikom, njemi pomoremo da bokše raste i rodi bole tečen sad.

Na dušiki je jako bogata domača gnojnaica. Med umetnimi gnojili pa čilski soliter.

Preveč dušika pa nam drevje pokvari. Preveč raste, malo rodi, sledkar zori sad i tudi prle pozebe.

Fosforova kislina jako dobro pospešüje rodovitnost drevja. S samov fosforovov kislinov gnojimo te, či nam drevje preveč raste i malo rodi.

Kalij je tudi jako redilna snov za sadno drevje. V žmetnoj zemli, kak je od Odranec proti Lendavi je dosta te snovi ali proti Soboti je pa fali, ar je zemla lejka, peščena. Zato bi te umetni gnoj v toj okolici dobro prišeo.

Vapno je dobro posebno za slive, črešnje i breskvi. Važno je zato, ar z se vapnom zemlja zbkšava. Z vapnom gnojena zemla postane bole topla i rahljejša. To je pa za sadno drevje velke vrednosti. Na mokroj, mrzloj i žmetnoj zemli je sadno drevje rado rakovo i se rado süši. Z vapnom se pa te bolezn i najbolje preženejo. Vapno hasni najbolje tam, kde se nahaja v zemli dosta dušika.

Vse našete vrste gnojil dajemo drevji z dobrim kompostom. — Kompost je mešanica iz zelene trave, künjški odpadkov, zemle, pepela, praja iz zmlati kosti i živinske krvi. Vse to nosimo na prostor, šteri je v to pripravljeni. Na leto po 4 do 5 krat prekopamo i v süši tudi poljemo i na te nečin dobimo dober kompost — i tü-

di z živinskim gnojom. Z gnojnicov damo drevji dosta dušika i kalija. Dosta kalija ma v sebi tudi pepeo. Pepeo pa ma tudi nekaj maloga fosforove kisline. Vsa ta gnojila pa treba dobro spraviti v zemlo, da je rastline lejko sprejmejo.

Vsa ta umetna gnojila mamó mi doma, če gnojimo drevji z gnojnicov, vapnom, pepelom i kompostom.

Kak se goji sviloprejka?

Beličice, štere so sviloprejkini meteki znesli v jeseni, se na sprotoletje položijo na kakši trdi papir ali na pokrivalo kakše papirnate škatule, tak da ma okoli kakši 2 cm visiki rob. Papir mora biti z iglov vse prelük-njani, tak da lahko pride zrak tudi odspodaj k beličicam. Za 1 unčo ali 25 gramov je zadosta papir ali pokrov s površinov dve kvadratni decimetrov. Na beličice pa položimo ešče dva papera, šteriva moramo na gosto prelük-njati z debelejšim cvekom; tam te lahko idejo gosanice skoz, gda se zležjo.

Či beličic nikaj ne bi segrevali, bi se legle celi mesec. Či je pa denemo na toplo i to najbogše tak, da je mamó v začetki malo bole na hladnom sledi pa či duže na toplejšem mestu, se zležjo v dve do trej tjeđnaj. Najbogša je toplota do 20 stopinj Celzija, samo, gda se začnejo gosanice že lečti, je dobro toploto zdignoti na kakši 25 stopinj. V tom časi, gda se gosanice ležejo je zato dobro zdignoti toploto, da se vse zležjo v najkračšem časi. Tiste gosanice, štere so se zlegle nikelko prvé je dobro djati na malo bole hladno mesto, da v tom časi, gda se druge ležejo, ne zrastejo preveč.

Dobro je če mamó beličice v začetki na tlej, i je devamo vsakši den či duže više pa bliže peči. Nesmimo je pa dati na vročo peč ali na vroče sunce, ar je s tem vničimo.

Gosanice se navadno zležjo zajtra za ran. Okoli 10 vöre njim že moramo dati nikelko zrezanoga malinovoga listja. Gda pridejo gosanice na to zrezano listje na zgornji papir, šteri je s cvekom prelük-njani, kak smo to prvé povedali, te vzemmo té papér z gosanicami i ga položimo na polico, štere so pripravlene za gosanice, kak smo to v prvejšoj številki Novin pisali. Te police morajo biti na svetlom zračnom i zadosta toplom mestu. Vej je v leti itak vsešerom toplo razen v kakšoj kleti ali pivnici.

Potom denemo na beličice novi prelük-njani papir z zvezanim listjom, na šteroga palig pridejo mlade gosanice. To moramo vsakši den napraviti, dukeč se v par dnevaj ne zležjo vse gosanice.

Dobro je, da vse gosanice, štere so se zlegle v ednom dnevi, gojimo vküp, ešče bogše je pa, da tiste, štere so se prle zlegle nikelko časa mamó na bole hladnom mestu, da je kesnejše z rastjov dojdejo i gratajo vse ednako velke pa močne. V hladnom prostori gosanice menje jejo i se bole pomali razvijajo.

Prostor za gojitev sviloprejk mora biti zadosta sveteo, zračen i topeo okoli 23° C. Za prvi pet dni rabimo za gosanice približno 1 kvadratni meter prostora. Hrano njim davamo zajtra ob 6. i 10. vöri, po popoldnevi pa ob 1. 4. 7. i 11. vöri. Zajtra nikelko menje, večer več. Dukeč ednoga listja ne pojejo se njim ne sme dati več, nači, či njim listje gračüje süho, ka pa nesmi-

mo včiniti, da bi njim telko ednok nametali, da bi se listje začnólo süšiti pri gosanicaj. Sploj pa to jako hitro zapazimo, kak jejo i kelko pojejo. Pazimo pa, da listje nede mokro.

Prve štiri dni jejo brez henjanja, péti den zajtra pa več ne jejo i se ne gibljejo. V tom časi se gosanice ob prvim preslečejo i te pravimo, da spijo. S tem je prvi čas ali prva perioda zvršene i to preslačenje se zgodi ešče štirikrat. Od toga bomo pisali v prišestni številka. (Dale sledi.)

Pošta upravnistva.

R. Šmitlehner, Dobrovnik. Zavolo delavcov se obrnite v Soboto na posredovalnico delo. Agrarna zemlja, štera spada pod hercega Eszterháziya, se zdaj v red jemlje. V Dobrovniku je ednomi pogodba že potrjena, ki je küpo to zemljo. — **Gyergyek Štefan i tovariši, Poznanovci.** V Novinaj so g. poslanec vsem dali odgovor, držite tistoga. Več jih iti nemre, kak Nemci odločijo. G. poslanca našiva oba sta prosila, naj ide kem več ljudi od nas, da pa Nemci več neščejo sprejeti. — **Ana Frank r. Benkovič, Chicago.** Najlepša hvala za poslano. Poslali smo je v uredništvo za objavo. — **Širiteo, Törnische.** Sprejeli celo naročnino na staro leto i na novo ešče spisali 115 Din. — **Št. Grúškovnjak, Chicágo.** Hvala za pozdrav. Prošeno izročeno. — **R. Škraban, Sv. Jürj.** Stopi samo k g. Hahni, bo že prišla pomoč. — **I. Novak, V. Selo.** Predsednik posredovalnice za delo, g. poslanec Jerič bodo samo siromake jemali i to poštene siromake. — **G. Mlinarič, Oshavo.** Štiri dolare sprejeli za naročnino. Bog plačaj. — **A. Holsedl, Gerlincl.** Lani 8. III. ste plačali 15 Din., 31. XII. pa 30 Din. tak je za Novine i Marijia List za lani vse v redi. Letos ste plačali 19. I. Diu 15. Tak ste ešče dužni za Novine 15 i za M. List 15 Din. Novine na posameznj naslov stanejo 30 Din. M. List pa 15. Če Vas pa več vküpstopi pa na eden naslov naročite Novine i M. List, plačate za vsakoga 5 Din. menje. — **Peter M. Horvat, Kneževo.** Račune pregledali. Dobite ešče M. List i Kalendar letos brezplačno, ar ste več poslali, kak bi trbelo, naročnine. — **Sobočan M. G. Kamenščak.** M. Liste smo Vam poslali. Na konci leta dobite brezplačno kalendar. Druge Novine so Tivadarove. — **Krčmar Št. Kotoriba.** Zročeno g. Jeriči kak kotrigi odbora za prošnje i pritožbe. — **Kolmanko A. Korovci.** Naročnino od Novin i M. Listov za celo leto z zahvalnostjov sprejeli. **Župan, G. Lendava; Bertalanč M. Nuskova; Zelko, Gorica; I. Kozar, Martínje.** Zglasite se v Soboti, po vüzmi pride pa gospod iz Nemčije po več delavec.

Mali oglasi.

Pekovski pomočnik

išče mesto za službo. Opita se naj pri g. JOŽEF VLAJ, Gorica, p. Puconci.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov **VACLAV PLAČEK** v Murski Soboti, gostilna g. B a c a.

Penezi:

Ameriški dolar 56.75 Din., Čehoslovenska krona 1.68 Din., Avstrijski šiling 8 Din., Vogrski pengö 9.73 Din., Nemška marka 13.53 Din., Taljanska lira 3 Din., Francuski frank 2.23 Din. Švicarski frank 10.93 Jugoslovanski dinar notira na švicarskoj borzi 9.13.

Kakši bo novi dinar? V preminoj štetilki smo pisali, da se bodo zgodile v našem peneznom gospodarstvu spremembe. Dinar se postavi na zlato podlago i to lekar tak, da se 10 papernati dinarov minai za eden zlati dinar. Ništerni so to tak razmili, da bodo penezi zdaj znova pobiti. Nego tomi je ne tak. V istini, či se zgodi zamenjava z deset na eden dinar, ostane vse pri starom, samo računai bodo menši. Tak na priliko či edna krava košta zdaj 1000 dinarov, jo bomo sledi morali računati samo na sto din. Ali pa meter blaga, štiri zdaj košta 10 dinarov bo sledi koštao samo en dinar.

Navaditi se bomo pa morali računati s parami. Do zdaj je prinas skoro nišče ne računao s parami. Či je što pravo kakšemi našemi dobromi oči naj plača 50 par, je navadno odgovoro e, jez se na té pare nikaj ne razmim. Či njemi je pa što povedao, naj plača en rajnski, je včasii vzeo tisti 50 par pa plačao ž njimi. Po novom bo 5 par eden naš rajnski. Nevola bo pa za naše stare korone. Edna korona bi bila 2 pari pa pol. Ali pol pare gotovo nede, zato bomo morali vzeti dve ali pa tri pare. Edna para bo telko, kak do zdaj 10 par ali dvajsti krajcarov či smo po starom računali. Povemo pa, da je to ešče ne gotovo, či se bo zamenjava izvršila ravno od 10 na eden dinar, mogoče bi bilo tudi, da vse ostane tak kak je bilo do zdaj, ka je pa menje za vörvati.

Zavolo zamenjave se pa nika ne trbej bojatai. Poglejmo samo naše soside Avstrijo ali Vogrsko. Tä so tudi zamenili za 1000 prejšnji koron eden Šiling ali eden Pengö. V začetki so se pri računaj malo mešali nego ne dugo. Zdaj so pa že zadovolni, da njim ne trbej s tak velikimi šumami računati.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 320—370 Din., žito 290—310 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., ku korica 230—270 Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Cene kukorci so zadnji čas dosegnole največšo višino.

Živina: v Maribori: biki za klanje kg. 7—8 Din., krave za klanje 6—7 D., krave za klobase 4.5 D., mlada živina 7—7.50 Din., teoci 10—12.50 Din. Cena govodine: 10—17 Din., teteline 17—20 Din.

Svinje: V Maribori: prasci 5 do 6 tjednov 100—150 Din., prasci 7 do 9 tjednov 250—300 Din. eden. Svinje kg. žive vage 10—12.50 Din., mrtva vaga kg. 16 do 18 Din.

Belice: na velko 75 p. do 1 D., na placi 1.— do 1.25 Din.

Mleko: na velko 1.25 do 2 D., na placi 2.50 Din.

Kože: V Ljubljani: polske lisice 290 do 460 Din., vidre 550 do 840 Din., veverice zimske 20 Din., divji zavec 19 Din., jazbec 60 do 66 Din., srne 22 Din., dihur (tor) 210 do 290 Din., domače mačke 20 Din., krt 4 Din., podlasica bela 80—95 Din., rjava 15 Din.

Zdaj je bilo 20. marca pa velko senje kož v Ljubljani. Prišli so kupci iz Anglije, Nemčije, Italije, Češke, Avstrije i drugi držav. Lovci i drugi nabiralci kož so bili jako zadovolni. Posebno zadovolni so bili vsi s tem, da so kože domačim mačkam dobile tak dobre cene. Tudi pri nas bi si v tom pogladi lahko s kožami kaj zaslužili. Tanače za to davle i kože kupuje. Velesejmska pisarna v Ljubljani.

Razglas

o pismenoi ofertalni licitaciji.

Mariborski oblastni odbor razpišuje v smisli določil odstavka 6. čl. 2 zakona o podpori tistim, štiri nemajo zadosta hrane ofertalno licitacijo za kúpivanje 30 vagonov kukorice.

Kukorica mora biti zdrava i suha i se kúpi po borzni cenaj. Licitacije se lahko vsakši udeleži, lahko ponúdi tudi menšo vnožino kukorce i se obvezati, da jo spravi na bližnjo železničko postajo svojega okraja. Ponúdbi pravilno kolkovane se morajo vložiti do 8. aprila pri velkom župani mariborske oblasti pozavajoč se na br. 411/44.

Mariborski oblastni odbor za pomoč tistim, šterim primanjuje hrana.

Mali oglasi.

K odaji

10 rojov i vse pripadajoče potrebšćine vse novo i garanterano. Poleg 8 kil voska, konjski omodi s škerjov po primerno cenai. FRANC PRÉLEC M. Črnci p. M. Sobota.

Pintarske pomoćnike

(sodarske) sprime pri prostoi hrani, stanovanji i perili FRANC REPIĆ sodar (pintar) Ljubljana, Trnovo.

Prekmursko kat. podporno društvo sv. Ivana Krstitela.

št. 13. spadajoče pod družbo sv. Družine. Društvo je ustanovljeno 15 septembra 1920 1. in je najbolše za Prekmurske Slovence in Slovenke v Chicagi. Zavaruje se lahko od 250 do 500 dolarov. Moški in ženske od 16. pa do 55. leta. Deca od 1. leta do 16. Deca plaćujejo vsi po ednoj cenai 15 centov na en mesec, a starejši pa po svojoj starosti, či se mladi da notri menje, či starejši več. Seja je vsakšo 4. nedelo v meseci ob 2 vöri popoldne v Cerkvenoi dvorani sv. Štefana, Lincoln, št. po 22. Pl. V slućajii pošćodbe član ali članica dobijo za 6 važnejših operacij 75 dol., za zgübo ednoga oka 100 dol., za 2 oke 250 dol., tak ravno za roko ali ного či je več nej za delo. Za 4 prste na roki ali na nogi 50 dol. Odborniki za leto 1927. so sledeći: Predsednik: Ivan Horvat 2050 W. 23 rd, St., podpredsednik: Martin Gabor, tajnik: Štefan Foys 1929 W. 22 nd. Pl., blagajnik: Ivan Denša 2730. Arthington St., zapisnikar: Marko Vouri, nadzorniki: Števan Horvat, Matjaš Hajdinjak in Mihal Haklin. Društva voditeo: Janoš Hren, vratar: Števan Kreslin.

CIGEO (OPEKA).

Naznanjamo cenj. občinstvu, da se dobi vsakovrstna opeka Križevke opekarne i Pucinske opekarne za letošnje leto po zelo nižani cenai in na ratno odplaćilo.

Naročila sprejmejo obe opekarni in tvrdka

HARTNER
v MURSKI SOBOTI.

Pa kak bi moglo biti inači či je vöra nika nej vredna! Obvarji se od takše sodbe pa kúpi vöro, od te tvrdke, štira ma v Švici lastno tvornico vör i je zatogavolo mogoče, da trži prave švicarske vöre po istoi

ceni kak pride iz fabrike.

Zepna Vöra št. 100 Anker-Remontoir-Roskopf dobite za samo 49 Din. 60 p. Budilnica št. 105 s zaneslivim švicarskim anker strojom garantirana na 3 leta samo 64 Din 20 p.

Suttnerove vöre z zašćitnov znamkov IKO, OMIKO i AXO, štere se lahko dobijo za najrazličnejše cene, zlate srebrne, niklaste so na svetovnom glasi Vnoge slike teh vör, vör na roko, lancov prstanov ringlov, i vso drugo zlatnino i srebrnino, kak tudi potrebne darove: pripravni predmeti za dnevno potrebo, ma naš velki krasni luksuzni cenik, štiroga dobite brezplaćno, či ga prosite pri Svetovna hiša vör

H. SUTTNER, Ljubljana št. 945.

KMETJE! POSESTNIKI! ŽIVINOREJCI!

Oćuvajte se nesreće!

Leto za letom vnićijo boleznai na jezere govenske živine, konjov i svinj. Ves Vaš trüd i napor dugi mesecov i let razpadne Stojezeri i milijoni penez ido v nikoi. Vsej tej nesreć se lahko obvarjete, či zdravite svojo živino z

„Almaflorom“

najbogšim, najhitrejšem i najzaneslivejšim dnešnjim i v stojezero primeraj preizkušeni zdravilom.

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki.
„ALMAFLOR“ proti napinjanji pri govenskoj živini.

„LA FLEUR“ proti zvužgani prebavil pri govodi i proti zadržavanji mleka pri dojni kravaj.

„HALF“ proti svinjskoj vroćini i varovalno sredstvo proti rdećici.

„URINOT“ proti krvavoi vodi i pri govodi i pri konjaj.

Niti eden pameten živinorejci i posestnik živine ne sme biti brez tej zdravil. Kak nede razmeten gospodar čakao, da njemi hiža pogori, i se komaj po tom zavaruje, tak tudi nede čakao, da njemi živina zbeteža, nego njoj bo že naprej dávao naša zdravila, zato, da njemi spoj ne zbeteža.

„Almaflor“

dobite v vsakšoi trgovini.
Cena škatulici z navodilom za vporabo je 40 Din.

Naša zdravila rabijo dnes že vsi živinorejci v Europi Na jezero je priporočil i zahval. Pristna zdravila so samo s plombov. Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošilalnica zdravil za govodo, konje i svinje iz lekarne pri „Sv. ANTONU“ MARIBOR, Kopališka ulica 11.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

kupuje
po najvišji dnevni cenai
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Prle kak se odloćite s kem te streho pokrivali, poglednite si cementni falccigeo pri **RATKOLI** v Murski Soboti.

So li to ćlenki? ...

roke? →
noge? →
oći? →
vüha? →
nos? →
zobje? →
glava? →

štiri Vam pozročajo bolećine, ali Vas pa mantra celo telo? Či Vas draži v grli, či ćütite mrzlotu y nogah, te je tudi Vam dana prilika, da se preprićate. kak hitro Vam to nevolu odpravi staro, prilübeno narodno sredstvo i kozmetikum, štiroga so že naši predniki rabili to je pravi, lepo dišeci „Elsafluid“. Či ste večkrat dühovno ali telovno trüdni, prehlaieni, zamuknjeni če mate našast, i Vas večkrat obišćejo reumatićne boleznai i občütite pogosto slabost, se ognete tem nevolam s pomoćjov riban'a, mazanja i pranja z Elsafluidom. Nikelko kaplic pa moramo tudi povžiti! To hasni prebavljanji i odstrani želodćne goboe.

V apotekah i drugih trgovinah prosite Fel-lerov pravi Elsafluid v mali poskusni glažkecih po 6 din., v dvojni glažkecih po 9 din. ali pa v špecićelni kanticaj po 26 din. Či naroćite naravnost po pošti, te stane z zavijanjom i s poštov 9 mali (pokusni) ali 6 dvojni ali 2 špecićalni 62 din. Nasprotno pa 27 pokusni ali 18 dvojni 6 špecićalni kantic samo 139 din. Naslov napišite; Lekarinar

EUGEN V. FELLER v Stubići Donjoj Centrala 146. Hrvatska.